

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

TEZĂ DE DOCTORAT

CONCEPTELE EUROPENE AUTONOME
„TERMEN REZONABIL”

REZUMAT

Autor: drd. Cantaragiu (Șoldea) Ioana

Conducător științific: prof. univ. dr. Valentin Constantin

-2023-

Cuvinte-cheie: termen rezonabil, standard juridic, termen optim și previzibil, Convenția europeană a drepturilor omului, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, satisfacție echitabilă, competența *rationae temporis, dies a quo, dies ad quem*, dreptul la un proces echitabil, dreptul la un remediu efectiv, noțiune europeană autonomă, plângere individuală europeană, detenție preventivă

Textul Convenției europene a drepturilor omului (denumită în continuare „Convenția”) abundă cu noțiuni europene autonome, astfel că, se creează impresia că, de fapt, este asemeni unui puzzle în care majoritatea pieselor sunt concepte autonome. Noțiunile europene autonome posedă un nivel de abstracțiune, iar Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „CEDO”) îi revine sarcina de a crea limpezime la nivelul semanticii acestor concepte.

Întrebarea care prinde contur este: noțiunea europeană autonomă de „termen rezonabil” prevăzută de articolul 6 parag. 1 din Convenție și noțiunea europeană autonomă de „termen rezonabil” prevăzută de articolul 5 parag. 3 din Convenție pot fi asimilate unor piese identice de puzzle sau deși au aceeași formă, sunt diferite?

Dacă noțiunile de „civil”, „penal”, „tribunal” se folosesc cu aceeași semnificație oriunde în cuprinsul Convenției, iar noțiunile de „penal” din enunțul dreptului la libertate și siguranță (articolul 5 din Convenție) și enunțul dreptului la un proces echitabil (articolul 6 din Convenție), respectiv noțiunea de „infrațiune” din articolul 7 din Convenție (nicio pedeapsă fără lege) sunt sinonime, conceptul de „termen rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție, respectiv conceptul de „termen rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție sunt distincte. Confuzia similitudinii celor două concepte a fost singulară, autorul acesteia fiind guvernul austriac, în cauza *Neumeister c. Austria*¹. În mod evident, în ipoteza similitudinii celor două concepte, nu ne-am fi pus problema unei analize comparative a celor două concepte de „termen rezonabil”.

¹ CEDO, *Neumeister c. Austria*, Hotărârea din 27 iunie 1968, 1936/63

În cauza *Stögmüller c. Austria*², CEDO a evidențiat că nu există similitudine între semnificația sintagmei de „termen rezonabil” din articolul 6 parag. 1 din Convenție și semnificația sintagmei de „termen rezonabil” din articolul 5 parag. 3 din Convenție. Garanția prevăzută de articolul 6 parag. 1 din Convenție este aplicabilă oricărui justițiabil și urmărește să protejeze împotriva întârzierilor de la nivel procedural, pe când garanția prevăzută de articolul 5 parag. 3 din Convenție este aplicabilă doar în materie „penală” „acuzatului” privat de libertate, care riscă să rămână pentru o durată prea lungă de timp într-o stare de incertitudine cu privire la situația sa. În plus, garanția privitoare la articolul 5 parag. 3 din Convenție implică o „diligență specială” cu privire la modalitatea de desfășurare a anchetei. Așadar, pluralul utilizat în titlu face referire la două concepte autonome diferite: pe de o parte, „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție și pe de altă parte, „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție.

Particularitatea obiectului cercetării constă în aceea că, toate conceptele autonome, cu excepția celor de „termen rezonabil”, au aceeași semnificație oriunde le regăsim în textul Convenției. Singurele concepte cu semantică diferită sunt acelea de „termen rezonabil”, pe care le regăsim în enunțul articolului 5 din Convenție și în enunțul articolului 6 din Convenție. Dacă articolul 6 din Convenție gravitează în jurul principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică, drept element al patrimoniului spiritual comun al statelor părți la Convenție³, în ipoteza prevăzută la articolul 5 din Convenție, persoanei care este prezumată nevinovată îi poate fi restrânsă libertatea? În cazul unui răspuns afirmativ, pentru ce perioadă de timp?

Relativ la problematica expusă anterior, am înțeles să structurăm lucrarea în două părți principale: Partea I, intitulată *Sfera conceptelor „termen rezonabil”* și Partea a II-a, intitulată *Aplicarea conceptelor „termen rezonabil”*, Partea I fiind precedată de aspectele

² CEDO, *Stögmüller c. Austria*, Hotărârea din 10 noiembrie 1969 (Principal), 1602/62- parag. 5: ” Pe de o parte, nu există confuzie între textul articolului 5 parag. 3 și cel al articolului 6 parag. 1. Cel din urmă articol se aplică tuturor părților din proces și scopul său este să protejeze împotriva întârzierilor excesive ale procedurilor; în materie penală, scopul său este să garanteze „acuzatului” că nu va rămâne o perioadă lungă de timp într-o stare de anxietate cu privire la situația sa. Articolul 5 parag. 3 se referă doar la persoanele „acuzate” private de libertate. Garanția implică diligențe speciale din partea acuzării cu referire la persoana „acuzată”. „Termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 este diferit de cel prevăzut de articolul 6 parag. 1. Pe de altă parte, chiar dacă durata procedurilor preliminare nu face obiectul criticii, cea a detenției preventive trebuie să fie rezonabilă. De aceea, articolul 5 parag. 3 este un enunț de sine-stătător, care își produce efectele, indiferent de motivul arestării preventive sau de circumstanțele în care s-au desfășurat procedurile preliminare”.

³ De Salvia, Michele. *Compendium de la CEDH. Les principes directeurs de la jurisprudence relative à la Convention européenne des droits de l'homme*. Strasbourg: Engel, 1998, p. 103

generale referitoare la cercetarea realizată. Fiecare dintre cele două părți ale tezei cuprinde câte 3 Titluri, Titlurile fiind compuse, la rândul lor, din 2, 3 sau 4 Capitole, iar Capitolele, din Secțiuni. La finele fiecărui Capitol, Titlu, Parte, am formulat Concluziile parțiale, care sunt completate de Concluziile finale. În Partea I, în cele 3 Titluri, conceptele „termen rezonabil” sunt analizate din punctul de vedere al aplicabilității, din punctul de vedere al elasticității și în mod comparativ. Titlurile Părții a II-a vizează analiza dreptului la un remediu efectiv din perspectiva conceptelor „termen rezonabil”, compatibilitatea dreptului român cu exigențele conceptelor „termen rezonabil”, procedurile și sancțiunile interne pentru ipoteza nerespectării exigențelor conceptelor „termen rezonabil”.

În Partea I a tezei, capitolele privitoare la aplicabilitate, elasticitate, modalitate de calcul, durată, criterii jurisprudențiale ale caracterului rezonabil vizează separat sau comparativ, ambele concepte „termen rezonabil”. Sub aspectul aplicabilității „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție, cele 3 Secțiuni subsecvente ale fiecărui capitol vizează abordarea distinctă a aplicabilității în „civil”, în „penal” și în situații speciale. În privința situațiilor speciale, în cadrul acestei Secțiuni, am abordat problematica aplicabilității în cadrul contenciosului constituțional, contenciosului fiscal și cu referire la măsurile provizorii, întrucât aceste situații sunt diferite față de cele prezentate în jurisprudența „clasică”. Dat fiind că aplicabilitatea noțiunii de „termen rezonabil” prevăzută de articolul 5 parag. 3 din Convenție vizează doar aspecte de natură „penală”, Secțiunile aferente acestui capitol cuprind analiza domeniului de aplicare a garanției instituite de articolul 5 parag. 3 din Convenție și analiza standardului european referitor la „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție.

Capitolul 3, „*Termenul rezonabil*” din perspectiva articolului 34 din Convenție a fost asimilat unui „apendice” la Capitolul 1 care analizează „*Termenul rezonabil*” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție, dat fiind că garanția privitoare la soluționarea plângerilor individuale europene într-un termen rezonabil este aplicabilă ca un principiu de drept, nu pe terenul articolului 6 din Convenție.

Am considerat că flexibilitatea „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție se manifestă în contextul contenciosului constituțional, în contextul întrebărilor preliminare adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene, în ipoteza aderării Uniunii Europene la Convenție, prin relaționare cu libertatea de circulație (articolului 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție) și în privința competenței *rationae temporis* a CEDO, toate

aceste aspecte constituind obiectul Secțiunilor 1, 2, 3, 4 și 5 ale Capitolului privind Flexibilitatea „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție.

De asemenea, am considerat că flexibilitatea se manifestă și cu referire la „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție, în contextul rearestării părții în aceeași cauză, rejudecării cauzei părții și a competenței *rationae temporis* a CEDO, aceste aspecte fiind analizate în cadrul Secțiunilor subsecvente Capitolului destinat flexibilității „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție.

Titulul III al Părții I cuprinde analiza comparativă a conceptelor „termen rezonabil”. Cele 2 Secțiuni ale Capitolului 1, privitor la modul de calcul al termenelor analizează limitele temporale ale ambelor concepte „termen rezonabil”, respectiv *dies a quo* și *dies ad quem*. Ulterior enunțării și analizării regulilor privind modul de calcul al termenelor, tot cu referire la factorul temporal, am evidențiat în cadrul a două Secțiuni care este durata efectivă a „termenelor rezonabile”. Criteriile jurisprudențiale ale caracterului rezonabil trasează, uneori cu dificultate, granița dintre rezonabil și nerezonabil. Pe lângă cele 4 criterii pe care le regăsim *expressis verbis* la nivelul jurisprudenței CEDO, am adăugat un criteriu suplimentar, pe care îl considerăm ca nefiind inclus în celelalte 4 criterii. Criteriul privitor la aspectele specifice litigiului face obiectul Secțiunii 5 și are în vedere, în principal, elementele de extraneitate ale litigiului care influențează durata de soluționare a cauzei.

Capitolul privitor la *Dreptul la reparații* se divide în 3 Secțiuni care analizează dreptul comun (*Reparația prevăzută de dreptul intern, la care trimite articolul 41 din Convenție*), ipoteza specifică (*Dreptul la reparație prevăzut de articolul 5 parag. 5 din Convenție*) și ipoteza subsidiară (*Satisfacția echitabilă prevăzută de articolul 41 din Convenție*).

Capitolele Părții a II-a conțin analiza dreptului la un remediu efectiv din perspectiva conceptelor „termen rezonabil”, respectiv analiza conceptelor de „termen optim și previzibil”, „termen rezonabil” din dreptul român, precum și măsurile legislative din dreptul român privitoare la preîntâmpinarea/ sancționarea nerespectării exigențelor conceptelor „termen rezonabil”. Mai întâi, am analizat dreptul la un remediu efectiv din perspectiva „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție și ulterior, din perspectiva „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție, dat fiind că articolul 5 din Convenție este considerat „lege specială” în raport de articolul 6 din Convenție. În plus, în lipsa jurisprudenței cu referire la articolul 13 din Convenție combinat

cu articolul 5 parag. 3 din Convenție, am analizat dacă este transpozabilă jurisprudența privitoare la articolul 13 din Convenție combinat cu articolul 6 parag. 1 din Convenție.

Relativ la compatibilitatea dreptului român cu exigențele conceptelor „termen rezonabil”, am comparat standardul „termen optim și previzibil” din procedura civilă română cu standardul „termen rezonabil” din Convenție; standardul „termen rezonabil” din procedura penală română cu standardul „termen rezonabil” din Convenție, respectiv standardul „termen rezonabil al detenției preventive” din procesul penal român cu standardul „termen rezonabil” din Convenție. De asemenea, am analizat dacă instituțiile juridice introduse prin Noul Cod de procedură civilă (denumit în continuare „NCPC”), intrat în vigoare la 15 februarie 2013 și Noul Cod de procedură penală (denumit în continuare „NCPP”), intrat în vigoare la 1 februarie 2014, respectiv contestația privind tergiversarea procesului și contestația privind durata procesului penal reprezintă principalele „remedii efective” în procesele române. Dat fiind că „detenției preventive” (reținerea, arestarea preventivă și arestul la domiciliu) nu îi este aplicabilă contestația privind durata procesului penal, am analizat în ce măsură contestația, revocarea, înlocuirea detenției preventive reprezintă principalele „remedii efective” în sistemul de drept român. În Titlul III al Părții a II-a, am analizat și alte remedii interne, pe care le-am inclus în categoria dedicată *Procedurilor și sancțiunilor interne în cazul nerespectării exigențelor conceptelor „termen rezonabil”*.

Sfera noțiunilor de „termen rezonabil” cuprinde ansamblul elementelor definitorii ale celor două concepte, accentul fiind pus pe aspectele speciale și specifice ale celor două noțiuni europene autonome. Concluzia care a rezultat este că, în cvasi-majoritatea cauzelor, este aplicabilă garanția prevăzută de articolul 6 parag. 1 din Convenție, respectiv articolul 5 parag. 3 din Convenție, însă există anumite excepții de la acest principiu. Curtea de la Strasbourg a decis că, în anumite condiții, articolul 6 parag. 1 din Convenție este aplicabil laturii penale a contenciosului fiscal, însă nu este aplicabil laturii civile a contenciosului fiscal.

Cu privire la aplicabilitatea noțiunii de „termen rezonabil” contenciosului constituțional, s-a considerat că articolul 6 parag. 1 din Convenție este aplicabil doar dacă procedura desfășurată pe rolul Curții Constituționale influențează decisiv soluția pronunțată pe fondul cauzei, de către instanțele naționale, cu privire la „drepturi și obligații civile”. Aplicabilitatea articolului 6 parag. 1 din Convenție trebuie analizată cu privire la durata

întregii proceduri, care înglobează și procedura desfășurată pe rolul Curții Constituționale, însă trebuie analizată și cu privire doar la procedura desfășurată pe rolul Curții Constituționale.

Relativ la „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție, această garanție este aplicabilă doar persoanelor aflate în ipoteza descrisă de dispozițiile articolului 5 parag. 1 lit. c din Convenție⁴.

Cu referire la articolul 34 din Convenție, noțiunea de „termen rezonabil” prevăzută de articolul 6 parag. 1 din Convenție nu este aplicabilă procedurii privind plângerea individuală europeană. Cu toate acestea, garanția privitoare la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil este aplicabilă procedurii plângerii individuale europene ca un principiu de drept și nu ca rezultat al garanțiilor articolului 6 parag. 1 din Convenție.

Analiza ipotetică a nerespectării „termenului rezonabil” de către CEDO a etalat multitudinea elementelor care au condus în mod providențial la apariția unor remedii, atât la nivel intern, cât și la nivelul instanței europene, menite a preîntâmpina colapsul Curții de la Strasbourg.

„Termenul rezonabil” în contextul contenciosului constituțional vizează pe de o parte, neconstituționalitatea și neconvenționalitatea reglementărilor legislative interne, din perspectiva „termenului rezonabil”, iar pe de altă parte, durata procedurii contencioase constituționale, fie de sine stătătoare, fie inclusă în ansamblul procedurii interne. Norma internă poate fi în contradicție cu prevederile constituționale și convenționale, iar cu privire la caracterul rezonabil al procedurii din cadrul contenciosului constituțional, deși Curțile Constituționale nu sunt instanțe de drept comun, de principiu, le sunt aplicabile criteriile jurisprudențiale avute în vedere în situația instanțelor de drept comun. Totuși, la nivel jurisprudențial, există anumite controverse atât cu referire la cauze ce privesc Curți Constituționale, cât și în ceea ce privește cauzele instanțelor de drept comun. Relativ la instanțele de drept comun, CEDO a considerat că supraaglomerarea conjuncturală, temporară, poate reprezenta un argument exonerator în ceea ce privește comportamentul

⁴ Art. 5. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale :

c. dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a se bănui că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice ale necesității de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia

autorităților statului. Însă, dacă supraaglomerarea este cronică, acest aspect nu mai poate fi reținut ca o „circumstanță atenuantă” în favoarea statului pârât. În privința Curților Constituționale, supraaglomerarea conjuncturală a lor a determinat atât constatări ale încălcării⁵ „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 par. 1 din Convenție, cât și ale neîncălării⁶ duratei rezonabile a procedurii.

Ulterior trasării aspectelor prealabile care privesc cele două concepte, analiza efectivă a „termenelor rezonabile” a fost realizată prin compararea celor două noțiuni europene autonome, cu includerea și a situațiilor speciale în care este ridicată sau este posibil să fie ridicată problematica respectării „termenului rezonabil”. Concluzia desprinsă din această analiză a fost că „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 par. 3 din Convenție este mai scurt decât „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 6 par. 1 din Convenție.

În urma analizei dreptului la un remediu efectiv din perspectiva noțiunilor de „termen rezonabil”, două aspecte apar ca fiind relevante.

Ca un prim aspect, prin hotărârea pronunțată în cauza *Kudla c. Polonia*⁷ s-a realizat un reviriment jurisprudențial în materia remediei privitor la durata rezonabilă a procesului. Până atunci, Curtea de la Strasbourg a considerat că dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil (articolul 6 par. 1 din Convenție) are caracter de „lege specială” în raport de dreptul la un remediu efectiv (articolul 13 din Convenție). Odată cu revirimentul jurisprudențial, CEDO a început să se pronunțe pe cererile care invocau lipsa unui remediu intern cu privire la situațiile în care cauzele erau soluționate în termene nerezonabile.

Cel de-al doilea aspect relevant a fost privitor la dreptul la un remediu efectiv în situațiile în care arestul preventiv depășea o durată rezonabilă. Curtea de la Strasbourg a decis că nu este necesar să analizeze încălcarea dreptului la un remediu efectiv (articolul 13 din Convenție) combinat cu dreptul la o durată rezonabilă a arestului preventiv (articolul 5 par. 3 din Convenție), însă este necesar să stabilească dacă a fost încălcat articolul 5 par. 4 din Convenție⁸. CEDO se poate pronunța din oficiu cu privire la încălcarea articolului 5 par. 4

⁵ CEDO, *Ruiz-Mateos c. Spania*, Hotărârea din 23 iunie 1993, 12952/87

⁶ CEDO, *Süssmann c. Germania*, Hotărârea din 16 septembrie 1996 (Mare Cameră), 20024/92

⁷ CEDO, *Kudla c. Polonia*, Hotărârea din 26 octombrie 2000 (Mare Cameră), 30210/96

⁸ Articolul 5 par. 4 din Convenție:

Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.

din Convenție, chiar dacă partea a invocat doar încălcarea dreptului la un remediu efectiv (articolul 13 din Convenție) combinat cu dreptul la o durată rezonabilă a arestului preventiv (articolul 5 par. 3 din Convenție).

Analizând jurisprudența CEDO, am constatat că nu există jurisprudență pe aspectul încălcării dreptului la un remediu efectiv (articolul 13 din Convenție) combinat cu dreptul la o durată rezonabilă a arestului preventiv (articolul 5 par. 3 din Convenție). În această ipoteză, având în vedere că dreptul la libertate și siguranță (articolul 5 din Convenție) este „lege specială” față de dreptul la un proces echitabil (articolul 6 din Convenție), putem considera că este transpozabilă jurisprudența CEDO cu privire la încălcarea dreptului la un remediu efectiv (articolul 13 din Convenție) combinat cu dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil (articolul 6 par. 1 din Convenție).

Analiza procedurilor și sancțiunilor interne în cazul nerespectării exigențelor noțiunilor de „termen rezonabil” a relevat că nu există omogenitate în privința calificării acestor „remedii” drept efective, balanța înclinând spre caracterul lipsit de efectivitate, din perspectiva aplicării lor în practică.

Am observat că partea finală a enunțului articolului 5 par. 3 din Convenție și anume, „dreptul de fi judecat într-un termen rezonabil *sau* eliberat în cursul procedurii” poate da naștere la interpretări și aplicări greșite, din cauza inserării conjuncției disjunctive „sau” (engl. ”or”; fr. ”ou”), în sensul în care eliberarea în cursul procedurii, chiar dincolo de garanțiile privitoare la „termenul rezonabil” ar fi în acord cu dispozițiile Convenției. Formularea completă ar fi fost „dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil *și* eliberat în cursul procedurii”. Pentru a evita astfel de formulări inutile, luând în calcul că persoana judecată într-un termen rezonabil este eliberată în mod automat în cursul procedurii, dat fiind că *dies ad quem* este reprezentată de momentul pronunțării sentinței în primă instanță, cea mai judicioasă exprimare ar fi fost „dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil”. În opinia noastră, nu există riscul ca această exprimare să fie considerată eliptică, întrucât textul Convenției trebuie întotdeauna corelat cu jurisprudența CEDO.

De asemenea, tot cu referire la „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 5 par. 3 din Convenție, Comisia Europeană a Drepturilor Omului a considerat că „*dies ad quem*” este reprezentat de momentul aducerii „acuzatului” în fața instanței de judecată. CEDO a decis că nu își însușește interpretarea restrictivă conferită de către Comisie textului Convenției, care în opinia noastră, ia în calcul varianta în limba engleză a textului articolului

5 parag. 3 din Convenție, respectiv „*shall be entitled to trial within a reasonable time*”, care poate fi tradus „are dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil” (pentru această traducere există riscul confuziei cu „termenul rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 latură penală) sau forțând terminologia utilizată, „are dreptul de a fi adus la proces într-un termen rezonabil”. Varianta în limba franceză este limpede sub acest aspect, fiind utilizat termenul „*jugée*”. Luând în calcul termenii juridici ai celor două variante ale textului Convenției, în cele două limbi oficiale ale CEDO, engleză și franceză, semnificația acestora nu este identică și astfel, instanța de la Strasbourg, prin raportare la principiul general de interpretare a tratatelor internaționale și anume, scopul acestora, consideră că *dies ad quem* trebuie calculată până la momentul pronunțării unei hotărâri în primă instanță și nu trebuie să se oprească la momentul deschiderii procedurii.

De asemenea, am observat în Constituția României că articolul 21 alin. 3 și articolul 23 alin. 5 nu par să fie în acord cu textul Convenției și cu jurisprudența CEDO. Formularea utilizată în articolul 21 alin. 3 din Constituția României⁹ este tautologică, dat fiind că „dreptul la un proces echitabil” cuprinde, printre altele și „dreptul la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil”. O eventuală revizuire a Constituției ar putea să adopte următoarea formă: titlul articolului ar trebui să fie „Dreptul la un proces echitabil”, iar alineatele subsecvente ar trebui să conțină reglementări privitoare la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, precum și la celelalte garanții prevăzute de articolul 6 din Convenție. În ceea ce privește „termenul rezonabil” prevăzut la articolul 23 alin. 5 din Constituția României¹⁰, nu s-a realizat o preluarea a conceptului de „termen rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție sau a noțiunii de „termen rezonabil” prevăzută de articolul 6 parag. 1 din Convenție, dat fiind că cel inserat în Constituție privește doar faza urmăririi penale, pe când cele două concepte din Convenție au în vedere momente ulterioare finalizării urmăririi penale, respectiv judecata în primă instanță și chiar, întregul proces.

NCPP a reglementat durata maximă a arestării preventive a inculpatului în cursul judecății în primă instanță. Coroborând articolul 236 alin. 4 din NCPP („durata totală a arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale nu poate depăși un termen

⁹ Art. 21 Accesul liber la justiție

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un *termen rezonabil*

¹⁰ Art. 23 Libertatea individuală

(5) În cursul urmăririi penale, arestarea preventivă se poate dispune pentru cel mult 30 de zile și se poate prelungi cu câte cel mult 30 de zile, fără ca durata totală să depășească un termen rezonabil și nu mai mult de 180 de zile

rezonabil și nu poate fi mai mare de 180 de zile”) cu art. 239 alin. 1 din NCPP („în cursul judecării în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată. În toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani.”) și luând în calcul limitele temporale ale „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 5 parag. 3 din Convenție, rezultă că NCPP nu a introdus o protecție suplimentară în această materie, standardul „termen rezonabil” din Convenție fiind mai ridicat decât standardul „termen rezonabil” din procedura penală română, limita maximă permisă de NCPP fiind de 5 ani și 180 de zile, exagerat de permisivă din perspectiva articolului 5 parag. 3 din Convenție. Maximul duratei detenției preventive nu trebuie raportat la gravitatea infracțiunii care se presupune că a fost săvârșită. Curtea de la Strasbourg a susținut că există o încălcare a articolului 5 parag. 3 din Convenție în cauzele în care privarea de libertate a părții a fost justificată, în principal, de motivarea privitoare la gravitatea infracțiunii¹¹. Similar României, în Rusia (actualmente, nu mai face parte din Consiliul Europei), maximul duratei detenției preventive este raportat la gravitatea infracțiunii. Considerăm inadecvată abordarea legislatorului român, care a neglijat în totalitate criticile formulate de CEDO la adresa standardului „termen rezonabil” din Rusia, critici formulate anterior publicării Codului de procedură penală din 2010 în Monitorul Oficial, la 15 iulie 2010. De asemenea, considerăm că legislatorul român a interpretat greșit sau a neglijat Recomandarea nr. R (80) 11 a Comitetului Miniștrilor, conform căreia detenția preventivă trebuie să nu fie disproporționată în raport de pedeapsa prezumată a se aplica și în același timp, aplicarea detenției provizorii trebuie redusă la „minimul compatibil cu interesele justiției”. Proportionalitatea cu pedeapsa prezumtivă și jumătatea maximului special prevăzut de lege privesc aspecte diferite.

Cu referire tot la dispoziții aplicabile cauzelor penale, în articolul 13 alin. 1 din Legea nr. 114/2021 este reglementată audierea prin videoconferință a persoanelor private de libertate: „Dacă organul judiciar apreciază că aceasta nu aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților, persoanele private de libertate, altele decât cele aflate în arest la domiciliu, sunt audiate prin videoconferință la locul de deținere, fără a fi necesar acordul acestora”. Audierea prin videoconferință este o procedură tot mai des

¹¹ CEDO, *Matskus c. Rusia*, Hotărârea din 21 februarie 2008, 18123/04

întâlnită în instanță, care afectează drepturile procesuale ale inculpatului. De exemplu, inculpatul nu mai poate beneficia de o grefă cu avocatul său în maniera în care pot beneficia inculpații din boxa sălii de judecată. Audierea prin videoconferință este avantajoasă doar pentru autoritățile competente, întrucât implică un efort minim din partea statului. La o primă vedere, această procedură impusă, în care nu este necesar acordul inculpatului, ar putea fi justificată de un interes legitim, ocrotirea sănătății publice. Însă, în cvasi-majoritatea cauzelor, este doar o ingerință abuzivă, întrucât ocrotirea sănătății publice este un concept general, care nu este analizat în concret. O eventuală *lex ferenda* ar consta în eliminarea enunțului „fără a fi necesar acordul acestora”.

Relativ la procedura mandatului european de arestare, preluarea în cadrul Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală a instituției juridice a „arestului la domiciliu” s-a realizat fără a fi în acord cu jurisprudența CEDO. Articolul 104 alin. 11 din Legea nr. 302/2004 stabilește că, „în cazul în care persoana solicitată este pusă în libertate, instanța dispune față de acesta măsura controlului judiciar, controlului judiciar pe cauțiune sau arestului la domiciliu”, cu ignorarea completă a faptului că arestul la domiciliu este inclus în categoria măsurilor privative de libertate.

În România, în situația încălcării „termenului rezonabil” prevăzut de articolul 6 parag. 1 din Convenție, Înalta Curte de Casație și Justiție- Secția Penală a utilizat o tehnică de ponderare a pedepselor aplicate inculpaților, prin aplicarea pedepsei în quantumul minim prevăzut de lege, fără a se aplica sporul rezultat ca urmare a contopirii celorlalte pedepse sau prin orientarea pedepsei spre minimul special, cu consecințe inclusiv asupra modalității de executare a pedepsei, respectiv suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În fapt, încălcarea „termenului rezonabil” a fost inclusă în categoria circumstanțelor atenuante. Întrucât țara noastră este stat de *civil law*, o eventuală *lex ferenda* ar fi introducerea la articolul 75 alin. 1 din Codul penal a unui nou punct, litera e), care să aibă următorul enunț: Următoarele împrejurări constituie circumstanțe atenuante legale: *depășirea termenului rezonabil al procesului*. De asemenea, o eventuală *lex ferenda* ar fi introducerea punctului cu litera f), cu următorul enunț: Următoarele împrejurări constituie circumstanțe atenuante legale: *depășirea termenului rezonabil al detenției preventive*.

BIBLIOGRAFIE

I. VOLUME ȘI ARTICOLE

1. ACHIMESCU, Carmen-Gina. *Principiul subsidiarității în domeniul protecției europene a drepturilor omului*. București: Editura C.H. Beck, 2015
2. ACHIMESCU, Carmen. *Les rapports entre les systèmes juridictionnels européens- l'adhésion de l'Union Européenne à la Convention Européenne*, în *Noua Revistă de Drepturile Omului*, nr. 3/2014, p. 3-13
3. AKANDJI-KOMBE, Jean François. *Positive obligation under the European Convention on Human Rights*. Strasbourg: Ed. Consiliului Europei, Human Rights handbook nr. 7, 2007
4. AMADO RIVADENEYRA, Alex. *El derecho al plazo razonable como contenido implícito del derecho al debido proceso: desarrollo jurisprudencial a nivel internacional y nacional* în *Revista internauta de práctica jurídica*, núm. 27, 2011, p. 43-59
5. ANDRIANTSIMBAZOVINA, Joël et alii. *Dictionnaire des Droits de l'Homme*. Paris: Presses Universitaires de France, 2012
6. ARAI-TAKAHASHI, Yutaka. *The Margin of Appreciation Doctrine and the Principle of Proportionality in the ECHR*. Antwerpen: Intersentia, 2001
7. BELDA, Béatrice. *Les droits de l'homme des personnes privées de liberté*. Bruxelles: Bruylant, 2010
8. BERCEA, Raluca. *Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului*. București: Editura C.H. Beck, 2020
9. BERCEA, Raluca. *Șapte dileme în teoria comparației*. București: Editura C.H. Beck, 2020
10. BERCEA, Raluca și DOROGA, Sorina. *Dreptul Uniunii Europene în hotărâri și cazuri practice*. Ediția a 2-a, revăzută și adăugită, București: Editura Universul Juridic, 2019
11. BÎRSAN, Corneliu. *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole*. Ediția 2, București: Editura C.H. Beck, 2010

12. BERGER, Vincent. *Jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme, 13e édition*. Paris: Éditions Dalloz, 2014
13. BÎRSAN, Corneliu. *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole*. Ediția 2, București: Editura C.H. Beck, 2010
14. BODORONCEA, Georgina; CIOCLEI, Valerian et alii. *Codul penal. Comentariu pe articole, Ediția 2*. București: Editura C.H. Beck, 2016
15. BOGDAN, Dragoș și SELEGEAN, Mihai (coord.). *Drepturi și libertăți fundamentale în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*. București: Editura All Beck, 2005
16. BOGDAN, Dragoș. *Arestarea preventivă și detenția în jurisprudența CEDO*. București, 2008
17. BOGDAN, Dragoș. *Procesul civil echitabil în jurisprudența CEDO. Volumul I. Accesul la justiție*. București, 2009
18. BOGDAN, Dragoș. *Procesul civil echitabil în jurisprudența CEDO. Volumul II. Echitatea stricto-sensu*. București, 2011
19. BOGDAN, Dragoș et alii. *Noul Cod de procedură civilă. Annotat*, București: Editura Rosetti International, 2013
20. BOJIN, Lucian. *Cum face față Curtea Europeană a Drepturilor Omului testului legitimității*, în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 1/2013, p. 3-11
21. BOROI, Gabriel et alii. *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Vol.I. Art. 1-526*. București: Editura Hamangiu, 2013
22. BOUMGHAR, Mouland. *Une approche de la notion de principe dans le système de la Convention européenne des droits de l'homme*. Paris: Ed. A. Pedone, 2010
23. BRAUCH, Jeffrey A. *The margin of appreciation and the jurisprudence of the European Court of Human Rights: Threat to the rule of law*. Columbia Journal of European Law, vol. 11, nr. 1/ 205, p. 113-150
24. BURGORGUE-LARSEN, Laurence. *La Convention européenne des droits de l'homme*. Paris: LGDJ, 2012
25. BURGORGUE-LARSEN, Laurence. *L'influence de la Convention européenne sur le fonctionnement des cours constitutionnelles*, în Revue internationale de droit comparé, nr. 2/2008, p. 265-282

26. CANUTO, Enrique de Miguel. *Plazo razonable de las actuaciones judiciales en materia fiscal en el Derecho de la Unión* în Revista Quincena Fiscal, núm. 9/2013, p. 78-88
27. CARTUYVESL, Yves et alii. *Les droits de l'homme, bouclier ou épée du droit pénal?* Bruxelles: Facultés Universitaires Saint-Louis, 2007
28. CAUDAL, Sylvie (coord.) *Les principes en droit*. Paris: Ed. Economica, 2008
29. CHARRIER, Jean-Loup. *Code de la Convention européenne des droits de l'homme*. Paris: LexisNexis, 2005
30. CHIRIȚĂ, Radu. *Convenția Europeană a Drepturilor Omului- Comentarii și explicații. Ediția 2*. București: Editura C.H. Beck, 2008
31. CHIRIȚĂ, Radu. *Dreptul la un proces echitabil*. București: Editura Universul Juridic, 2008
32. CIOBANU, Aurel; MANEA, Teodor; LAZĂR, Elena și PÂRGARU, Dragoș. *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentată și adnotată*. București: Editura Hamangiu, 2017
33. CIOBANU, Viorel Mihai; NICOLAE, Marian et alii. *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat. Vol. I. Art.1-526*, București: Editura Universul Juridic, 2013
34. CIUCĂ, Valerius. *Euronomosofia. Periplu filosofic prin dreptul european. Lecțiuni*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2019
35. CONSTANTINESCU, Mihai; IORGOVAN, Antonie; MURARU, Ioan; Tănăsescu, Elena Simina. *Constituția României revizuită-comentarii și explicații*. București: Editura All Beck, 2004
36. CORLĂȚEAN, Titus. *Executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor*. București: Universul Juridic, 2011
37. CORNU, Gérard. *Vocabulaire juridique, ediția a 8-a*. Paris: P.U.F., 2000
38. COBREROS MENDAZONA, Edorta. *Violación del plazo razonable en el Tribunal de Justicia de la Unión Europea: su compensación y dos consecuencias importantes* în Revista Vasca de Administración Pública, núm. especial 99-100, Mayo-Diciembre 2014, p. 921-941
39. COSTA, Jean-Paul. *Concepts juridiques dans la jurisprudence de la Cour*

- européenne des droits de l'homme: de l'influence de différentes traditions nationales*, în RTDH nr. 57/ ianuarie 2004, p. 101-110
40. COSTAȘ, Cosmin Flavius. *Dreptul la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil*. București: Editura Universul Juridic, 2014
 41. CROITORU, Mirela Steluța. *Dreptul de proprietate în jurisprudența CEDO*. București: Editura Hamangiu, 2010
 42. DAMASCHIN, Mircea. *Dreptul la un proces echitabil în materie penală*. București: Editura Universul Juridic, 2009
 43. DEACONU, Ștefan. *Metodologie juridică. Curs practic pentru studenți, ediția a 2-a*. București: Editura Hamangiu, 2009
 44. DELEANU, Ion. *Tratat de procedură civilă. Volumul II*. București: Editura Universul Juridic, 2013
 45. DELEANU, Ion. „Termenul rezonabil”-exigență a unui proces echitabil. De la un „termen rezonabil” la un „termen optim și previzibil”, în Revista de Drept Public, nr. 1/2005, p. 129-138
 46. DELEANU, Ion. *Repere ale controlului de convenționalitate, ale controlului de constituționalitate și ale controlului judiciar asupra conceptelor juridice „vagi” în materie procesual-civilă*, în Revista Dreptul, nr. 9/2013, p. 67-92
 47. DELGADO DEL RINCÓN, Luis E. *El TEDH y las condenas a España por la vulneración del derecho a ser juzgado en un plazo razonable: las dificultades para alcanzar una duración óptima de los procesos judiciales*, în Teoría y Realidad Constitucional, núm. 42, 2018, p. 569-590
 48. De SALVIA, Michele. *Compendium de la CEDH. Les principes directeurs de la jurisprudence relative à la Convention européenne des droits de l'homme*. Strasbourg: Engel, 1998
 49. DUROCHÉ, Jean-Philippe și PÉDRON, Pierre. *Droit pénitentiaire*. Paris : Vuibert, 2011
 50. ESCOBAR, Guillermo. *Introducción a la teoría jurídica de los derechos humanos*. Madrid: Trama Editorial, 2005
 51. Executive Committee of the High Commissioner's Programme. *Alternative to Detention*, în International Journal of Refugee Law, volume 28, Number 1, March

- 2016, Oxford University Press, p. 148-155
52. FAIRÉN GUILLÉN, Victor. *Proceso equitativo, plazo razonable y tribunal europeo de derechos humanos. Variaciones sobre la sentencia de 23 de junio de 1993, asunto Ruiz-Mateos v. España*. Granada: Editorial Comares, 1996
 53. FINCH, Emily și FAFINSKI, Stefan. *Criminal law. 2nd edition*. Harlow: Pearson Education Limited, 2009
 54. GÓMEZ ISA, Felipe și PUREZA, José Manuel. *La protección internacional de los derechos humanos en los albores del siglo XXI*. Bilbao: Universidad de Deusto, 2004
 55. GRABARCZYK, Katarzyna. *Les principes généraux dans la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme*. Presses Universitaires d'Aix-Marseille, 2008
 56. GREER, Steven. *The Margin of Appreciation : Interpretation and Discretion under the European Convention on Human Rights*. Strasbourg: Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2000
 57. GREER, Steven. *The interpretation of the European Convention on Human Rights: universal principle or margin of appreciation?* UCL Human Rights Review, vol. 3/ 2010, p. 1-14
 58. GROZA, Anamaria. *Echitatea procedurii judiciare-exigență a unui proces echitabil cu valențe multiple*, în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 3/2009, p. 28-40
 59. HARRIS, David (et al.). *Law of the European Convention On Human Rights*. Oxford University Press, 2008
 60. HART, H.L.A. *The concept of law*, Third edition, Oxford: Oxford University Press, 2012
 61. IGNAT, Gina. *Influența CEDO asupra raporturilor juridice civile*. București : Editura Hamangiu, 2015
 62. JANIS, Mark W et alii. *European human rights law: Text and Materials*. Oxford: Oxford University Press, 2008
 63. KELLER, Helen și STONE SWEET, Alec. *A Europe of Rights. The Impact of the ECHR on National Legal Systems*. Oxford: Oxford University Press, 2008
 64. KRATOCHVIL, Jan. *The inflation of the margin of appreciation by the European Court of Human Rights*. Netherlands Quarterly of Human Rights, vol. 20, nr. 3/ 2011,

p. 324-357

65. KÜHN, Werner Miguel. *Responsabilidad extracontractual de la Unión Europea: violación por parte de su Tribunal de Justicia del derecho fundamental a una duración razonable del proceso* în Revista da Secretaria do Tribunal Permanente de Revisão, núm. 12, 2018, p. 169-199
66. LAMBERT, Pierre. *Les notions de „délai raisonnable” dans la jurisprudence de la Cour Européenne des Droits de L’Homme*, în Revue trimestrielle des droits de l’homme, vol. 2, nr. 5/1991, p.3-21
67. LAZĂR, Elena. *Le droit au respect de l’intimité des détenus tel que prévu par l’article 8 de la Convention européenne des droits de l’homme*. București: Editura C.H. Beck, 2017
68. LAZĂR, Ioan. *Încetarea de drept a unei măsuri preventive privative de libertate prelungite în condiții de nelegalitate în cursul urmăririi penale*, <https://www.juridice.ro/498653/incetarea-de-drept-a-unei-masuri-preventive-privative-de-libertate-prelungite-in-conditii-de-nelegalitate-in-cursul-urmaririi-penale.html>, accesat la 24.04.2023
69. LOMBARDINI, Carlo. *La Notion de Délai raisonnable et la Jurisprudence Suisse*. Revue Trimestrielle des Droits de l’Homme, Numéro spécial-délai raisonnable, Nr. 5, Editions Nemesis, 1991, p. 127-135
70. LEBRETON, Gilles. *Libertés publiques & droits de l’Homme*. Paris: Armand Colin, 2003
71. LEȘ, Ioan. *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole art.1-1133*, București: Editura C.H. Beck, 2013
72. LETSAS, George. *A Theory of Interpretation of the European Convention on Human Rights*. New York: Oxford University Press, 2007
73. LETSAS, George. *The Truth in Autonomous Concepts: How to Interpret the ECHR*, în European Journal of International Law, vol. 15, nr. 2, p. 279-305
74. LETURCQ, Shirley. *Standards et droits fondamentaux devant le Conseil Constitutionnel Français et la Cour Européenne des Droits de l’Homme*. Paris: Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, 2005
75. MIGA-BEȘTELIU, Raluca. *Drept internațional public. Vol. I, ediția a 2-a*. București: Editura C.H. Beck, 2010

76. MURARU, Ioan (coord.) și TĂNĂSESCU, Elena Simina (coord.). *Constituția României. Comentariu pe articole*. București: Editura C.H. Beck, 2008
77. NICOLAE, Raluca. *Limita art. 6 alin. (1) din Convenția europeană a drepturilor omului în materie fiscală*, în *Noua Revistă de Drepturile Omului*, nr. 3/2010, p.20-36
78. ORTEGA GIMÉNEZ Alfonso. *España: Ley de extranjería y derechos y deberes de los extranjeros en los centros de internamiento*, în *Derechos humanos en el siglo XXI*, Editorial Club Universitario, p. 69-79
79. PAPUC, Teodor. *Principiul proporționalității. Teorie și jurisprudența Curții de la Strasbourg*. București: Editura Solomon, 2019
80. PASTOR, Daniel. *Acerca del derecho fundamental al plazo razonable de duración del proceso penal* în *Jueces para la democracia*, núm. 49, 2004, p. 51-65
81. PĂTULEA, Vasile. *Proces echitabil. Jurisprudența comentată a Curții Europene a Drepturilor Omului*. București: Institutul Român pentru Drepturile Omului, 2007
82. PETTITI, Louis-Edmond et alii. *La Convention européenne des droits de l'homme. Commentaire article par article*. Paris: Ed. Economica, 1999
83. PIPEREA, Gheorghe et. alii. *Noul Cod de procedură civilă. Note. Corelații. Explicații*, București: Editura C.H. Beck, 2012
84. POPA, Nicolae. *Teoria Generală a Dreptului, ediția a 3-a*. București: Editura C.H. Beck, 2008
85. POPA, Nicolae și VOICU, Marin. *Dreptul la un proces într-un „timp rezonabil”*. *Noi coordonate europene privind judecarea cauzelor într-un termen optim și previzibil*, în *Revista de Drept Public*, nr. 4/2004, p. 61-92
86. POPA, Nicolae și VOICU, Marin. *Coordonatele europene actuale privind dreptul la un proces într-un termen „optim” și „previzibil”*, în *Revista de Drept Public*, nr. 1/2005, p. 102-128
87. POPESCU, Corina-Ruxandra. *Repararea prejudiciului în contenciosul european al drepturilor omului*. București: Editura Hamangiu, 2013
88. POPESCU, Corneliu-Liviu. *Neconvenționalitatea și neconstituționalitatea dispozițiilor legale privind retragerea cetățeniei române pe motive vizând siguranța națională sau terorismul*, în *Noua Revistă de Drepturile Omului*, nr. 2/2013
89. POPESCU, Corneliu-Liviu. *Les exigences conventionnelles de l'adhésion de l'Union*

- européenne à la Convention européenne des droits de l'homme*, în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 1/2012
90. POPESCU, Corneliu-Liviu. *Drepturile de procedură în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*. București: Editura All Beck, 2003
 91. PREDESCU, Ovidiu și UDROIU, Mihail. *Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dreptul procesual penal român*. București: Editura C.H. Beck, 2007
 92. PURDĂ, Nicolae și DIACONU, Nicoleta. *Protecția juridică a drepturilor omului*. București: Editura Universul Juridic, 2016
 93. RAEPENBUSCH, Sean Van. *Drept instituțional al Uniunii Europene*. București: Editura Rosetti International, 2014
 94. RENUCCI, Jean-François. *Tratat de drept european al drepturilor omului*. București: Editura Hamangiu, 2009
 95. RIVIÈRE, Florence. *Les opinions séparées des juges à la Cour Européenne des Droits de l'Homme*. Bruxelles: Ed. Bruylant, 2004
 96. ROGHINĂ, George Eduard. *Hotărârile „pilot” ale Curții Europene a Drepturilor Omului- remediul indirect*, în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 3/2012, p. 20-32
 97. RUSU, Ioana Eleonora. *Relația dintre Curtea de Justiție a Comunităților Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Interpretarea Convenției europene a drepturilor omului de către cele două instanțe*, în Noua Revistă de Drepturile Omului, nr. 2/2006, p. 20-32
 98. SELEJAN-GUȚAN, Bianca. *Protecția europeană a drepturilor omului, Ediția a 6-a, revăzută și adăugită*. București: Editura Hamangiu, 2023
 99. SHANY, Yuval. *Toward a General Margin of Appreciation Doctrine in International Law?* The European Journal of International Law, vol. 16, nr. 5/ 2006, p. 907-940
 100. SMIT, Dirk Van Zyl și SNACKEN, Sonja. *Principles of European Prison Law and Policy*. Oxford: Oxford University Press, 2009
 101. SPĂTARU-NEGURĂ, Laura-Cristina. *Dreptul Uniunii Europene- o nouă tipologie juridică*. București: Editura Hamangiu, 2016
 102. SUDRE, Frédéric. *Drept european și internațional al drepturilor omului* (traducere). Iași: Editura Polirom, 2006

- 103.SUDRE, Frédéric et alii. *Les grands arrêts de la Cour européenne des Droits de l'Homme*. Paris: Presses Universitaires de France/ Humensis, 2017
- 104.SUDRE, Frédéric. *Droit européen et international des droits de l'homme*. Paris: Presses Universitaires de France, 2016
- 105.ȘANDRU, Daniel Mihail et alii. *100 de ani de drept în România*. București: Editura Hamangiu, 2018
- 106.ȘOLDEA, Ioana. Seeking effectiveness: remedies and sanctions in sex discrimination cases, http://www.era-comm.eu/oldoku/SNLLaw/13_Remedies/120SDV152_Soldea_Paper_EN.pdf, accesat la 04.07.2023
- 107.ȘOLDEA, Ioana. *Calitatea de standard a „termenului rezonabil”* în Studii și cercetări juridice europene- Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Ediția a 12-a, Timișoara, 2020. București: Editura Universul Juridic, 2020
- 108.ȘOLDEA, Ioana. *The right to reparations with regard to the reasonable time* în Dreptul crizei. Crizele dreptului- Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Ediția a 13-a, Timișoara, 2021. București: Editura Universul Juridic, 2021
- 109.ȘOLDEA, Ioana. *“Reasonable time” flexibility* în Conformitatea, conformarea și conformismul în drept- Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Ediția a 14-a, Timișoara, 2022. București: Editura Universul Juridic, 2022
- 110.ȘOLDEA, Ioana. *Limitele temporale ale „termenului rezonabil” prevăzut de art. 5 parag. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului* în Revista Universul Juridic nr.10/2022, <https://www.universuljuridic.ro/limitele-temporale-ale-termenul-rezonabil-prevazut-de-art-5-parag-3-din-conventia-europeana-a-drepturilor-omului/>, accesat la 04.07.2023
- 111.TĂBÂRCĂ, Mihaela. *Drept procesual civil. Vol. I-Teoria generală*, București: Editura Universul Juridic, 2013, 838 de pagini; Tăbărcă, Mihaela. *Drept procesual civil. Vol. II-Procedura contencioasă în fața primei instanțe. Procedura necontencioasă judiciară. Proceduri speciale*, București: Editura Universul Juridic, 2013
- 112.TIZIANO, Antonio. *Quelques reflexions sur les rapports entre les cours européennes dans la perspective de l'adhésion de l'Union à la CEDH*, în Revue trimestrielle du droit européen, vol. 47, nr. 1/ 2011, p. 9-19

113. TOADER, Tudorel și SAFTA, Marieta. *Dialogul între Curtea Constituțională a României și Curtea Europeană a Drepturilor Omului*, în *Revista Dreptul*, nr. 9/2013, p. 93-121
114. UDROIU, Mihail. *Procedură penală. Partea generală*. București: Editura C.H. Beck, 2017
115. UDROIU, Mihail. *Procedură penală. Partea specială*. București: Editura C.H. Beck, 2017
116. UDROIU, Mihail și PREDESCU, Ovidiu. *Termenul rezonabil al procedurilor penale*, în *Revista Dreptul*, nr. 2/2009, p. 233-242
117. VALENTIN, Constantin. *Drept internațional*. București: Editura Universul Juridic, 2010
118. VALENTIN, Constantin. *Interpretarea evolutivă a Curții de la Strasbourg și aplicarea Convenției europene a drepturilor omului în In honorem Valeriu Stoica. Drepturi, libertăți și puteri la începutul mileniului al III-lea (Marian Nicolae, Radu Rizoiu, Laura Toma Dăuceanu)*. București: Editura Universul Juridic, 2018
119. VALENTIN, Constantin. *Rezerva de constituționalitate a Federației Ruse*, în *Noua Revistă de Drepturile Omului*, nr. 1/2016, p. 20-25
120. VALENTIN, Constantin. *Contradictorialitatea rămâne un concept abuzat*, <https://www.juridice.ro/essentials/3002/contradictorialitatea-ramine-un-concept-abuzat>, accesat la 11.03.2023
121. VOICU, Marin. *Curtea Europeană a Drepturilor Omului-50 de ani de existență (1959-2009)*. București: Universul Juridic, 2009
122. VOLONCIU, Nicolae (coord.) și UZLĂU, Andreea Simona (coord.). *Noul Cod de procedură penală comentat*. București: Editura Hamangiu, 2014
123. WHITE, Robin și OVEY, Clare. *The European Convention on Human Rights, 5th edition*. New York: Oxford University Press, 2010
124. YOUROW, Howard Charles. *The Margin of Appreciation Doctrine in the Dynamics of European Human Rights Jurisprudence*. Dordrecht: Martinus Nijhoff Publishers, 1996

II. JURISPRUDENȚA FOSTEI COMISII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ȘI A CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

1. CEDO, Hotărârea din 1 iulie 1961, *Lawless c. Irlanda* (nr. 3), 332/57
2. Comisia, *Douăzeci și unu deținuți c. Germania*, Decizia din 6 aprilie 1968 (admisibilitate), 3134/67, 3172/67, 3188/67, 3189/67, 3190/67, 3191/67, 3192/67, 3193/67, 3194/67, 3195/67, 3196/67, 3197/67, 3198/67, 3199/67, 3200/67, 3201/67, 3202/67, 3203/67, 3204/67, 3205/67, 3206/67
3. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 1968, *Neumeister c. Austria*, 1936/63
4. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 1968, *Wemhoff c. Germania*, 2122/64
5. CEDO, Hotărârea din 10 noiembrie 1969, *Stögmüller c. Austria*, 1602/62
6. CEDO, Hotărârea din 10 noiembrie 1969, *Matznetter c. Austria*, 2178/64
7. CEDO, Hotărârea din 16 iulie 1971, *Ringeisen c. Austria*, 2614/65
8. CEDO, Hotărârea din 22 iunie 1972, *Ringeisen c. Austria*, 2614/65
9. CEDO, Hotărârea din 21 februarie 1975, *Golder c. Regatul Unit*, 4451/70
10. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 1976 și Hotărârea din 23 noiembrie 1976, *Engel și alții c. Olanda*, 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72
11. CEDO, Hotărârea din 7 decembrie 1976, *Handyside c. Marea Britanie*, 5493/72
12. Comisia, Raportul din 9 martie 1977, *Klass și alții c. Germania*, 5029/71
13. CEDO, Hotărârea din 18 ianuarie 1978, *Irlanda c. Regatul Unit*, 5310/71
14. Comisia, Decizia din 9 martie 1978 (admisibilitate), *Ventura c. Italia*, 7438/76
15. CEDO, Hotărârea din 25 aprilie 1978, *Tyler c. Regatul Unit*, 5856/72
16. CEDO, Hotărârea din 28 iunie 1978, *König c. Germania*, 6232/73
17. CEDO, Hotărârea din 9 octombrie 1979, *Airey c. Irlanda*, 6289/73
18. CEDO, Hotărârea din 24 octombrie 1979, *Winterwerp c. Olanda*, 6301/73
19. Comisia, Decizia din 13 decembrie 1979 (admisibilitate), *X c. Germania*, 8410/78
20. CEDO, Hotărârea din 10 martie 1980, *König c. Germania*, 6232/73
21. CEDO, Hotărârea din 6 noiembrie 1980 (neepuizarea căilor de atac interne), *Van Oosterwijck c. Belgia*, 7654/76
22. Comisia, Raportul Comisiei din 15 decembrie 1980, *Ventura c. Italia*, 7438/76

23. Comisia, Decizia din 12 martie 1981 (admisibilitate), Barthold c. Germania, 8734/79
24. CEDO, Hotărârea din 6 mai 1981, Buchhloz c. Germania, 7759/77
25. CEDO, Hotărârea din 15 iulie 1982, Eckle c. Germania, 8130/78
26. CEDO, Hotărârea din 10 decembrie 1982, Foti și alții c. Italia, 7604/76, 7719/76, 7781/77, 7913/77
27. CEDO, Hotărârea din 10 decembrie 1982, Corigliano c. Italia, 8304/78
28. CEDO, Hotărârea din 13 iulie 1983, Zimmermann și Steiner c. Elveția, 8737/79
29. CEDO, Hotărârea din 8 decembrie 1983, Pretto și alții c. Italia, 7984/77
30. CEDO, Hotărârea din 21 februarie 1984, Öztürk c. Germania, 8544/79
31. CEDO, Hotărârea din 22 mai 1984, De Jong, Baljet și Van den Brink c. Olanda, 8805/79, 8806/79, 9242/81
32. CEDO, Hotărârea din 10 iulie 1984, Guincho c. Portugalia, 8990/80
33. Comisia, Decizia din 12 iulie 1984 (admisibilitate), Eggs c. Elveția, 10313/83
34. Comisia, Decizia din 10 decembrie 1984 (admisibilitate), ANCA c. Belgia, 10259/83
35. Comisia, Decizia din 9 iulie 1985 (admisibilitate), Schmid c. Austria, 10670/83
36. Comisia, Decizia din 18 octombrie 1985 (redeschiderea analizei admisibilității), Ewing c. Regatul Unit, 11224/84
37. CEDO, Hotărârea din 29 mai 1986, Deumeland c. Germania, 9384/81
38. CEDO, Hotărârea din 23 aprilie 1987, Lechner și Hess c. Austria, 9316/81
39. CEDO, Hotărârea din 23 aprilie 1987, Erkner și Hofauer c. Austria, 9616/81
40. CEDO, Hotărârea din 23 aprilie 1987, Poiss c. Austria, 9816/82
41. CEDO, Hotărârea din 25 iunie 1987, Capuano c. Italia, 9381/81
42. CEDO, Hotărârea din 8 iulie 1987, H c. Regatul Unit, 9580/81
43. CEDO, Hotărârea din 25 august 1987, Lutz c. Germania, 9912/82
44. Comisia, Decizia din 11 decembrie 1987 (admisibilitate), Unión Alimentaria Sanders S.A. c. Spania, 11681/85
45. Comisia, Decizia din 5 mai 1988 (admisibilitate), Alsterlund c. Suedia, 12446/86
46. CEDO, Hotărârea din 26 octombrie 1988, Martins Moreira c. Portugalia, 11371/85
47. CEDO, Hotărârea din 29 noiembrie 1988, Brogan și alții c. Regatul Unit, 11209/84, 11234/84, 11266/84, 11386/85

48. CEDO, Hotărârea din 29 martie 1989, Bock c. Germania, 11118/84
49. CEDO, Hotărârea din 27 aprilie 1989, Neves E. Silva c. Portugalia, 11213/84
50. CEDO, Hotărârea din 7 iulie 1989, Unión Alimentaria Sanders S.A. c. Spania, 11681/85
51. CEDO, Hotărârea din 28 martie 1990, B. c. Austria, 11968/86
52. CEDO, Hotărârea din 27 septembrie 1990, Cossey c. Regatul Unit, 10843/84
53. CEDO, Hotărârea din 23 octombrie 1990, Moreira de Azevedo c. Portugalia, 11296/84
54. CEDO, Hotărârea din 23 octombrie 1990, Huber c. Elveția, 12794/87
55. CEDO, Hotărârea din 25 octombrie 1990, Thynne, Wilson și Gunnell c. Regatul Unit, 11787/85, 11978/86, 12009/86
56. CEDO, Hotărârea din 19 februarie 1991, Maj c. Italia, 13087/87
57. CEDO, Hotărârea din 19 martie 1991, Stocké c. Germania, 11755/85
58. CEDO, Hotărârea din 24 mai 1991, Caleffi c. Italia, 11890/85
59. CEDO, Hotărârea din 24 mai 1991, Vocaturo c. Italia, 11891/85
60. CEDO, Hotărârea din 26 iunie 1991, Letellier c. Franța, 12369/86
61. CEDO, Hotărârea din 27 noiembrie 1991, Kemmache c. Franța (nr. 1 și nr. 2), 12325/86, 14992/89
62. CEDO, Hotărârea din 12 decembrie 1991, Clooth c. Belgia, 12718/87
63. CEDO, Hotărârea din 26 februarie 1992, Nibbio c. Italia, 12854/87
64. CEDO, Hotărârea din 26 februarie 199, Borgese c. Italia, 12870/87
65. CEDO, Hotărârea din 31 martie 199, X. c. Franța, 18020/91
66. Comisia, Decizia din 1 iulie 1992 (admisibilitate), Byrn c. Danemarca, 13156/87
67. Comisia, Decizia din 9 iulie 1992, Erdogan c. Turcia, 14723/89
68. CEDO, Hotărârea din 12 octombrie 1992, Boddaert c. Belgia, 12919/87
69. CEDO, Hotărârea din 26 noiembrie 1992, Giancarlo Lombardo c. Italia, 12490/86
70. CEDO, Hotărârea din 26 ianuarie 1993, W. c. Elveția, 14379/88
71. CEDO, Hotărârea din 25 februarie 1993, Dobbertin c. Franța, 13089/87
72. CEDO, Hotărârea din 26 februarie 1993, Salesi c. Italia, 13023/87
73. CEDO, Hotărârea din 26 februarie 1993, Trevisan c. Italia, 13688/88

74. CEDO, Hotărârea din 19 aprilie 1993, Kraska c. Elveția, 13942/88
75. CEDO, Hotărârea din 26 mai 1993, Bunkate c. Olanda, 13645/88
76. CEDO, Hotărârea din 23 iunie 1993, Ruiz-Mateos c. Spania, 12952/87
77. CEDO, Hotărârea din 24 iunie 1993, Schuler-Zgraggen c. Elveția, 14518/89
78. CEDO, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, Scopelliti c. Italia, 15511/89
79. CEDO, Hotărârea din 22 februarie 1994, Raimondo c. Italia, 12954/87
80. CEDO, Hotărârea din 24 februarie 1994, Bendenoun c. Franța, 12547/86
81. CEDO, Hotărârea din 23 martie 1994, Silva Pontes c. Portugalia, 14940/89
82. CEDO, Hotărârea din 26 aprilie 1994, Vallée c. Franța, 22121/93
83. CEDO, Hotărârea din 26 august 1994, Karakaya c. Franța, 22800/93
84. CEDO, Hotărârea din 27 octombrie 1994, Katte Klitsche c. Italia, 12539/86
85. CEDO, Hotărârea din 28 octombrie 1994 (Mare Cameră), Murray c. Regatul Unit, 14310/88
86. CEDO, Hotărârea din 24 noiembrie 1994, Beaumartin c. Franța, 15287/89
87. CEDO, Hotărârea din 9 decembrie 1994, Ruiz Torija c. Spania, 18390/91
88. CEDO, Hotărârea din 9 decembrie 1994, Schouten și Meldrum c. Olanda, 19005/91, 19006/91
89. CEDO, Hotărârea din 10 februarie 1995, Allenet de Ribemont c. Franța, 15175/89
90. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 1995, Mansur c. Turcia, 16026/90
91. CEDO, Hotărârea din 4 decembrie 1995, Ciricosta și Viola c. Italia, 19753/92
92. CEDO, Hotărârea din 8 februarie 1996, A și alții c. Danemarca, 20826/92
93. CEDO, Hotărârea din 25 martie 1996, Mitap și Müftüoglu c. Turcia, 15530/89, 15531/89
94. Comisia, Decizia din 24 iunie 1996 (admisibilitate), A.P. c. Elveția, 27679/95
95. CEDO, Hotărârea din 25 iunie 1996, Amuur c. Franța, 19776/92
96. CEDO, Hotărârea din 7 august 1996, Ferrantelli și Santangelo c. Italia, 19874/92
97. CEDO, Hotărârea din 16 septembrie 1996 (Mare Cameră), Süßmann c. Germania, 20024/92
98. CEDO, Hotărârea din 26 septembrie 1996, Di Pede c. Italia, 15797/89
99. CEDO, Hotărârea din 26 septembrie 1996, Zappia c. Italia, 24295/94

100. CEDO, Hotărârea din 15 noiembrie 1996 (Mare Cameră), Chahal c. Regatul Unit, 22414/93
101. CEDO, Hotărârea din 21 februarie 1997, Guillemin c. Franța, 19632/92
102. CEDO, Hotărârea din 19 martie 1997, Hornsby c. Grecia, 18357/91
103. CEDO, Hotărârea din 23 aprilie 1997, Van Mechelen și alții c. Olanda, 21363/93, 21364/93, 21427/93, 22056/93
104. CEDO, Hotărârea din 2 mai 1997, D. c. Regatul Unit, 30240/96
105. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 1997, Philis c. Grecia (nr. 2), 50389/99
106. CEDO, Hotărârea din 1 iulie 1997, Pammel c. Germania, 17820/91
107. CEDO, Hotărârea din 1 iulie 1997, Probstmeier c. Germania, 20950/92
108. CEDO, Hotărârea din 1 iulie 1997, Rolf Gustafson c. Suedia, 23196/94
109. CEDO, Hotărârea din 23 septembrie 1997, Robins c. Regatul Unit, 22410/93
110. CEDO, Hotărârea din 24 septembrie 1997, Garyfallou AEBE c. Grecia, 18996/91
111. CEDO, Hotărârea din 30 octombrie 1997, Van Mechelen și alții c. Olanda, 21363/93, 21364/93, 21427/93, 22056/93
112. CEDO, Hotărârea din 25 noiembrie 1997 (Mare Cameră), Zana c. Turcia, 18954/91
113. CEDO, Hotărârea din 16 decembrie 1997, Proszak c. Polonia, 25086/94
114. CEDO, Hotărârea din 19 februarie 1998, Allan Jacobsson c. Suedia (nr. 2), 16970/90
115. CEDO, Hotărârea din 26 februarie 1998, Pafitis și alții c. Grecia, 20323/92
116. CEDO, Hotărârea din 29 aprilie 1998, Henra c. Franța, 36313/97
117. CEDO, Hotărârea din 22 mai 1998, Vasilescu c. România, 27053/95
118. Comisia, Decizia Comisiei din 1 iulie 1998 (inadmisibilitate), Kuzmin c. Estonia, 35648/97
119. CEDO, Hotărârea din 24 august 1998, Benkessiouer c. Franța, 26106/95
120. CEDO, Hotărârea din 2 septembrie 1998, Yaşa c. Turcia, 22495/93
121. CEDO, Hotărârea din 2 septembrie 1998, Kadubec c. Slovacia, 27061/95
122. CEDO, Hotărârea din 23 septembrie 1998, Portington c. Grecia, 28523/95
123. Comisia, Decizia din 27 octombrie 1998 (admisibilitate), J.A., R.A. și P.M. c. Italia, 37658/97
124. CEDO, Hotărârea din 30 octombrie 1998, Styranowski c. Polonia, 28616/95

125. CEDO, Hotărârea din 29 noiembrie 1988, Brogan și alții c. Regatului Unit, 11209/84, 11234/84, 11266/84, 11386/85
126. CEDO, Decizia din 12 ianuarie 1999 (admisibilitate), Rigopoulos c. Spaniei, 37388/97
127. CEDO, Hotărârea din 18 februarie 1999 (Mare Cameră), Laino c. Italia, 33158/96
128. CEDO, Hotărârea din 25 martie 1999 (Mare Cameră), Péliissier și Sassi c. Franța, 25444/94
129. CEDO, Hotărârea din 25 martie 1999 (Mare Cameră), Iatridis c. Grecia, 31107/96
130. CEDO, Hotărârea din 29 aprilie 1999 (Mare Cameră), Chassagnou și alții c. Franța, 25088/94, 28331/95, 28443/95
131. CEDO, Hotărârea din 8 iulie 1999 (Mare Cameră), Çakici c. Turcia, 23657/94
132. CEDO, Hotărârea din 8 iulie 1999 (Mare Cameră), Tanrikulu c. Turcia, 23763/94
133. CEDO, Hotărârea din 28 iulie 1999 (Mare Cameră), Selmouni c. Franța, 25803/94
134. CEDO, Hotărârea din 28 iulie 1999 (Mare Cameră), Ferrari și alții c. Italia, 33440/96
135. CEDO, Hotărârea din 28 iulie 1999 (Mare Cameră), Bottazzi c. Italia, 34884/97
136. CEDO, Decizia din 14 septembrie 1999 (admisibilitate), Karakurt c. Austria, 32441/96
137. CEDO, Decizia din 5 octombrie 1999 (admisibilitate), Gonzalez Marin c. Spania, 39521/98
138. CEDO, Hotărârea din 28 octombrie 1999 (Mare Cameră), Brumărescu c. România, 28342/95
139. CEDO, Hotărârea din 9 noiembrie 1999, Gozalvo c. Franța
140. CEDO, Decizia din 2 decembrie 1999 (admisibilitate), Tome Mota c. Portugalia, 32082/96
141. CEDO, Hotărârea din 8 decembrie 1999 (Mare Cameră), Pellegrin c. Franța, 28541/95
142. CEDO, Hotărârea din 15 februarie 2000, Kurt Nielsen c. Danemarca, 33488/96
143. CEDO, Hotărârea din 16 februarie 2000 (Mare Cameră), Amann c. Elveția, 27798/95
144. CEDO, Hotărârea din 25 februarie 2000, Gast și Popp c. Germania, 29357/95
145. CEDO, Decizia din 9 martie 2000 (admisibilitate), Boxer Asbestos S.A. c. Elveția, 20874/92

146. CEDO, Hotărârea din 28 martie 2000, Mahmut Kaya c. Turcia, 22535/93
147. CEDO, Hotărârea din 6 aprilie 2000 (Mare Cameră), Comingersoll S.A. c. Portugalia, 35382/97
148. CEDO, Hotărârea din 25 aprilie 2000, Punzelt c. Republica Cehă, 31315/96
149. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 2000 (Mare Cameră), Ilhan c. Turcia, 22277/93
150. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 2000 (Mare Cameră), Frydlender c. Franța, 30979/96
151. CEDO, Hotărârea din 4 iulie 2000, Niedbala c. Polonia, 27915/95
152. CEDO, Hotărârea din 11 iulie 2000, Dikme c. Turcia, 20869/92
153. CEDO, Hotărârea din 11 iulie 2000, Trzaska c. Polonia, 25792/94
154. CEDO, Hotărârea din 25 iulie 2000, Mattoccia c. Italia, 23969/94
155. CEDO, Hotărârea din 27 iulie 2000, Klein c. Germania, 33379/96
156. CEDO, Hotărârea din 31 iulie 2000, Jecius c. Lituania, 34578/97
157. CEDO, Hotărârea din 1 august 2000, C.P. și alții c. Franța, 36009/97
158. CEDO, Hotărârea din 26 septembrie 2000, J.B. c. Franța, 33634/96
159. CEDO, Hotărârea din 3 octombrie 2000, Kanoun c. Franța, 35589/97
160. CEDO, Hotărârea din 10 octombrie 2000, Grauslys c. Lituania, 36743/97
161. CEDO, Decizia din 12 octombrie 2000 (admisibilitate), Koniarska c. Regatul Unit, 33670/96
162. CEDO, Decizia din 12 octombrie 2000 (admisibilitate), Janković c. Croația, 43440/98
163. CEDO, Hotărârea din 19 octombrie 2000, Wloch c. Polonia, 27785/95
164. CEDO, Hotărârea din 26 octombrie 2000 (Mare Cameră), Kudla c. Polonia, 30210/96
165. CEDO, Hotărârea din 26 octombrie 2000 (Mare Cameră), Hasan și Chaush c. Bulgaria, 30985/96
166. CEDO, Hotărârea din 16 noiembrie 2000, Vaccaro c. Italia, 41852/98
167. CEDO, Hotărârea din 23 noiembrie 2000 (Mare Cameră), Ex-regele Greciei c. Grecia, 25701/94
168. CEDO, Hotărârea din 21 decembrie 2000, Jablonski c. Polonia, 33492/96
169. CEDO, Hotărârea din 13 februarie 2001, Richet c. Franța, 34947/97
170. CEDO, Hotărârea din 8 martie 2001, Pinto de Oliveira c. Portugalia, 39297/98
171. CEDO, Hotărârea din 20 martie 2001, Bouchet c. Franța, 33591/96

172. CEDO, Hotărârea din 10 aprilie 2001, Sablon c. Belgia, 36445/97
173. CEDO, Hotărârea din 26 iunie 2001, Beck c. Norvegia, 26390/95
174. CEDO, Hotărârea din 12 iulie 2001 (Mare Cameră), Ferrazzini c. Italia, 44759/98
175. CEDO, Hotărârea din 20 iulie 2001, Pellegrini c. Italia, 30882/96
176. CEDO, Decizia din 6 septembrie 2001 (admisibilitate), Brusco c. Italia, 69789/01
177. CEDO, Hotărârea din 25 septembrie 2001, Şahiner c. Turcia, 29279/95
178. CEDO, Hotărârea din 13 noiembrie 2001, Slezevicius c. Lituania, 55479/00
179. CEDO, Hotărârea din 31 ianuarie 2002, Guerreiro c. Portugalia, 45560/99
180. CEDO, Hotărârea din 7 februarie 2002, Mikulić c. Croația, 56176/99
181. CEDO, Hotărârea din 12 februarie 2002, Vazzana c. Italia, 56086/00
182. CEDO, Decizia din 14 martie 2002 (admisibilitate), Predil Anstalt c. Italia, 31993/96
183. CEDO, Hotărârea din 19 martie 2002, Kritt c. Franța, 57753/00
184. CEDO, Hotărârea din 9 aprilie 2002, Erdős c. Ungaria, 38937/97
185. CEDO, Hotărârea din 16 aprilie 2002, Seguin c. Franța, 42400/98
186. CEDO, Hotărârea din 7 mai 2002, Bourdov c. Rusia, 59498/00
187. CEDO, Decizia din 23 mai 2002 (parțială- admisibilitate), Bottaro c. Italia, 56298/00
188. CEDO, Hotărârea din 28 mai 2002 (Mare Cameră), Beyeler c. Italia, 33202/96
189. CEDO, Decizia din 4 iulie 2002 (admisibilitate), Slavicek c. Croația, 20862/02
190. CEDO, Hotărârea din 15 iulie 2002, Stratégies et Communications et Dumoulin c. Belgia, 37370/97
191. CEDO, Hotărârea din 15 iulie 2002, Kalashnikov c. Rusia, 47095/99
192. CEDO, Hotărârea din 23 iulie 2002, Janosevic c. Suedia, 34619/97
193. CEDO, Hotărârea din 23 iulie 2002, Västberga Taxi Aktiebolag și Vulic c. Suedia, 36985/97
194. CEDO, Hotărârea din 25 iulie 2002, Rosa Marques și alții c. Portugalia, 48187/99
195. CEDO, Hotărârea din 16 august 2002, Nuvoli c. Italia, 41424/98
196. CEDO, Decizia din 5 septembrie 2002 (admisibilitate), Nogolica c. Croația, 77784/01
197. CEDO, Decizia din 11 septembrie 2002(Mare Cameră- admisibilitate), Mifsud c. Franța, 57220/00

198. CEDO, Decizia din 3 octombrie 2002 (admisibilitate), Jeftic c. Croația, 57576/00
199. CEDO, Decizia din 11 octombrie 2002 (admisibilitate), Sahini c. Croația, 63412/00
200. CEDO, Decizia din 22 octombrie 2002 (admisibilitate), Andrášik, Čerman, Bed'ač, Lachmann, Kocúr, Dubravický și Brázda c. Slovacia, 57984/00, 60237/00, 60242/00, 60679/00, 60680/00, 68563/01, 60226/00
201. CEDO, Hotărârea din 15 noiembrie 2002, Boca c. Belgia, 50615/99
202. CEDO, Hotărârea din 28 noiembrie 2002, ex-Regele Greciei și alții c. Grecia, 25701/94
203. CEDO, Hotărârea din 17 decembrie 2002, Mitchell și Holloway c. Regatul Unit, 44808/98
204. CEDO, Hotărârea din 18 decembrie 2002 (Mare Cameră), N.C. c. Italia, 24952/94
205. CEDO, Hotărârea din 9 ianuarie 2003, Shishkov c. Bulgaria, 38822/97
206. CEDO, Decizia din 28 ianuarie 2003 (admisibilitate), Caldas Ramirez de Arrellano c. Spania, 68874/01
207. CEDO, Hotărârea din 3 februarie 2003, Wiot c. Franța, 43722/98
208. CEDO, Hotărârea din 4 februarie 2003, Perhirin c. Franța, 60545/00
209. CEDO, Hotărârea din 27 februarie 2003, Niederböster c. Germania, 39547/98
210. CEDO, Decizia din 27 martie 2003 (admisibilitate), Scordino c. Italia (nr. 1), 36813/97
211. CEDO, Decizia din 27 martie 2003 (admisibilitate), Paulino Tomás c. Portugalia, 58698/00
212. CEDO, Hotărârea din 10 aprilie 2003, Konti-Arvaniti c. Grecia, 53401/99
213. CEDO, Hotărârea din 24 aprilie 2003, Willekens c. Belgia, 50859/99
214. CEDO, Hotărârea din 3 iunie 2003, Pantea c. România, 33343/96
215. CEDO, Hotărârea din 10 iulie 2003, Hartman c. Republica Cehă, 53341/99
216. CEDO, Hotărârea din 17 iulie 2003, Luordo c. Italia, 32190/96
217. CEDO, Hotărârea din 22 iulie 2003, Zuili c. Franța, 46820/99
218. CEDO, Hotărârea din 29 iulie 2003, Santoni c. Franța, 49580/99
219. CEDO, Hotărârea din 31 iulie 2003, Doran c. Irlanda, 50389/99
220. CEDO, Hotărârea din 23 septembrie 2003, Dumas c. Franța, 53425/99

221. CEDO, Hotărârea din 30 septembrie 2003, Koua Poirrez c. Franța, 40892/98
222. CEDO, Hotărârea din 23 octombrie 2003, Achleitner c. Austria, 53911/00
223. CEDO, Hotărârea din 28 octombrie 2003, González Doria Durán de Quiroga c. Spania, 59072/00
224. CEDO, Hotărârea din 13 noiembrie 2003, Papazoglou și alții c. Grecia, 73840/01
225. CEDO, Hotărârea din 25 noiembrie 2003, Wierciszewska c. Polonia, 41431/98
226. CEDO, Hotărârea din 25 noiembrie 2003, Soto Sanchez c. Spania, 66990/01
227. CEDO, Hotărârea din 2 decembrie 2003, Imre c. Ungaria, 53129/99
228. CEDO, Decizia din 3 decembrie 2003 (admisibilitate), Paska c. Slovacia, 41081/98
229. CEDO, Hotărârea din 11 decembrie 2003, Bassani c. Italia, 47778/99
230. CEDO, Hotărârea din 20 ianuarie 2004, Kangasluoma c. Finlanda, 48339/99
231. CEDO, Hotărârea din 29 ianuarie 2004, Kormacheva c. Rusia, 53084/99
232. CEDO, Hotărârea din 12 februarie 2004 (Mare Cameră), Perez c. Franța, 47287/99
233. CEDO, Hotărârea din 8 aprilie 2004, Belchev c. Bulgaria, 39270/98
234. CEDO, Hotărârea din 8 aprilie 2004, Soares Fernandes c. Portugalia, 59017/00
235. CEDO, Hotărârea din 20 aprilie 2004, Vadala c. Italia, 51703/99
236. CEDO, Hotărârea din 27 mai 2004, Metaxas c. Grecia, 8415/02
237. CEDO, Hotărârea din 1 iunie 2004, J.-M.F. c. Franța, 42268/98
238. CEDO, Decizia din 3 iunie 2004 (admisibilitate), Cataldo c. Italia, 45656/99
239. CEDO, Decizia din 3 iunie 2004 (admisibilitate), Di Belmonte (nr. 2) c. Italia, 72665/01
240. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 2004, Mutimura c. Franța, 46621/99
241. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 2004, Lechelle c. Franța, 65786/01
242. CEDO, Hotărârea (Mare Cameră) din 22 iunie 2004, Broniowski c. Polonia, 31443/96
243. CEDO, Hotărârea din 22 iunie 2004, Pavletić c. Slovacia, 39359/98
244. CEDO, Hotărârea din 29 iunie 2004, Voleský c. Republica Cehă, 63627/00
245. CEDO, Hotărârea din 1 iulie 2004, Enterprises Robert Delbrassine c. Belgia, 49204/99
246. CEDO, Hotărârea din 13 iulie 2004, Guzicka c. Polonia, 55383/00

247. CEDO, Hotărârea din 15 iulie 2004, Patrianakos c. Grecia, 19449/02
248. CEDO, Hotărârea din 20 iulie 2004, Eastaway c. Regatul Unit, 74976/01
249. CEDO, Hotărârea din 29 iulie 2004, McMullen c. Irlanda, 42297/98
250. CEDO, Hotărârea din 29 iulie 2004, Roobaert c. Belgia, 52231/99
251. CEDO, Hotărârea din 5 octombrie 2004, Blondet c. Franța, 49451/99
252. CEDO, Hotărârea din 9 noiembrie 2004, Maglódi c. Ungaria, 30103/02
253. CEDO, Hotărârea din 16 noiembrie 2004, Massey c. Regatul Unit, 14399/02
254. CEDO, Hotărârea din 17 decembrie 2004 (Mare Cameră), Pedersen și Baadsgaard c. Danemarca, 49017/99
255. CEDO, Hotărârea din 22 decembrie 2004, Mitev c. Bulgaria, 40063/98
256. CEDO, Hotărârea din 22 decembrie 2004, Bojilov c. Bulgaria, 45114/98
257. CEDO, Hotărârea din 15 februarie 2005, Steel și Morris c. Regatul Unit, 68416/01
258. CEDO, Hotărârea din 17 februarie 2005, Kokkini c. Grecia, 33194/02
259. CEDO, Decizia din 1 martie 2005 (admisibilitate), Charzyński c. Polonia, 15212/03
260. CEDO, Decizia din 1 martie 2005 (admisibilitate), Michalak c. Polonia, 24549/03
261. CEDO, Decizia din 2 martie 2005 (Mare Cameră-admisibilitate), Maltzan (Freiherr Von) și alții c. Germania, 71916/01, 71917/01, 10260/02
262. CEDO, Hotărârea din 22 martie 2005 (asupra radierii de pe rol, ca urmare a încheierii acordului amiabil), Toimi c. Suedia, 55164/00
263. CEDO, Hotărârea din 24 martie 2005, Kiurkchian c. Bulgaria, 44626/98
264. CEDO, Hotărârea din 24 martie 2005, Goffi c. Italia, 55984/00
265. CEDO, Hotărârea din 24 martie 2005, Stoichkov c. Bulgaria, 9808/02
266. CEDO, Decizia din 31 martie 2005 (admisibilitate), Intersplav c. Ucraina, 803/02
267. CEDO, Hotărârea din 7 aprilie 2005, Calleja c. Malta, 75274/01
268. CEDO, Hotărârea din 28 aprilie 2005, Dumont c. Belgia, 49525/99
269. CEDO, Hotărârea din 28 aprilie 2005, Kolev c. Bulgaria, 50326/99
270. CEDO, Hotărârea din 12 mai 2005 (Mare Cameră), Öcalan c. Turcia, 46221/99
271. CEDO, Hotărârea din 17 mai 2005, Scordino c. Italia (nr. 3), 43662/98
272. CEDO, Hotărârea din 31 mai 2005, Dumont-Maliverg c. Franța, 57547/00, 68591/01

273. CEDO, Decizia din 21 iunie 2005 (admisibilitate), Kunz c. Elveția, 623/02
274. CEDO, Hotărârea din 15 iulie 2005, Landsheer c. Belgia, 50575/99
275. CEDO, Hotărârea din 2 august 2005, Sadegül Özdemir c. Turcia, 61441/00
276. CEDO, Hotărârea din 13 septembrie 2005, Gosselin c. Franța, 66224/01
277. CEDO, Hotărârea din 22 septembrie 2005, Hüseyin Ertürk c. Turcia, 54672/00
278. CEDO, Hotărârea din 4 octombrie 2005, Krawczak c. Polonia, 17732/03
279. CEDO, Hotărârea din 6 octombrie 2005, Gisela Müller c. Germania, 69584/01
280. CEDO, Hotărârea din 6 octombrie 2005, Lukenda c. Slovenia, 23032/02
281. CEDO, Hotărârea din 13 octombrie 2005, Fedorov și Fedorova c. Rusia, 31008/02
282. CEDO, Hotărârea din 10 noiembrie 2005, Çelik și Yildiz c. Turcia, 51479/99
283. CEDO, Hotărârea din 22 noiembrie 2005, Antonenkov și alții c. Ucraina, 14183/02
284. CEDO, Hotărârea din 13 decembrie 2005, Kozłowski c. Polonia, 31575/03
285. CEDO, Hotărârea din 20 decembrie 2005, Nagy c. Ungaria, 6437/02
286. CEDO, Hotărârea din 2 februarie 2006, Iovchev c. Bulgaria, 41211/98
287. CEDO, Hotărârea din 7 februarie 2006, Donnadieu c. Franța (nr. 2), 19249/02
288. CEDO, Hotărârea din 28 martie 2006, Csáky c. Ungaria, 32768/03
289. CEDO, Hotărârea din 29 martie 2006 (Mare Cameră), Apicella c. Italia, 64890/01
290. CEDO, Hotărârea din 29 martie 2006 (Mare Cameră), Cocchiarella c. Italia, 64886/01
291. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 2006, Matteoni c. Italia, 42053/02
292. CEDO, Hotărârea din 8 iunie 2006 (Mare Cameră), Sürmeli c. Germania, 75529/01
293. CEDO, Hotărârea din 15 iunie 2006, Cârstea și Grecu c. România, 56326/00
294. CEDO, Hotărârea din 20 iunie 2006, Vayic c. Turcia, 18078/02
295. CEDO, Hotărârea din 11 iulie 2006, Boicenco c. Moldova, 41088/05
296. CEDO, Hotărârea din 13 iulie 2006, Nichifor c. România, 62276/00
297. CEDO, Hotărârea din 18 iulie 2006, Kozik c. Polonia, 25501/02
298. CEDO, Hotărârea din 24 octombrie 2006, Kusyk c. Polonia, 7347/02
299. CEDO, Hotărârea din 26 octombrie 2006, Khudobin c. Rusia, 59696/00
300. CEDO, Hotărârea din 31 octombrie 2006, Földes și Földesné Hajlik c. Ungaria, 41463/02

301. CEDO, Hotărârea din 2 noiembrie 2006, Matica c. România, 19567/02
302. CEDO, Hotărârea din 14 noiembrie 2006, Bogdanovski c. Italia, 72177/01
303. CEDO, Hotărârea din 16 noiembrie 2006, Guță c. România, 35229/02
304. CEDO, Hotărârea din 7 decembrie 2006, Ivanov c. Ucraina, 15007/02
305. CEDO, Hotărârea din 19 decembrie 2006, Adamiak c. Polonia, 20758/03
306. CEDO, Hotărârea din 11 ianuarie 2007, Stefanova c. Bulgaria, 58828/00
307. CEDO, Hotărârea din 11 ianuarie 2007, Salah Sheekh c. Olanda, 1948/04
308. CEDO, Hotărârea din 16 ianuarie 2007, Solmaz c. Turcia, 27561/02
309. CEDO, Hotărârea din 16 ianuarie 2007, Veli Tosun c. Turcia, 62312/00
310. CEDO, Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Hesse c. Austria, 26186/02
311. CEDO, Hotărârea din 6 martie 2007, Yakaşan c. Turcia, 11339/03
312. CEDO, Hotărârea din 15 martie 2007, Gheorghe c. România, 19215/04
313. CEDO, Hotărârea din 19 aprilie 2007 (Mare Cameră), Vilho Eskelinen și alții c. Finlanda, 63235/00
314. CEDO, Hotărârea din 24 aprilie 2007, Matyjek c. Polonia, 38184/03
315. CEDO, Hotărârea din 3 mai 2007, Ern Makina Sanayi Ve Ticaret A.S. c. Turcia, 70830/01
316. CEDO, Hotărârea din 3 mai 2007, Koşti și alții c. Turcia, 74321/01
317. CEDO, Hotărârea din 3 mai 2007, Grzinčič c. Slovenia, 26867/02
318. CEDO, Hotărârea din 10 mai 2007, Pantaleon c. Grecia, 6571/05
319. CEDO, Decizia din 15 mai 2007 (admisibilitate), Korenjak c. Slovenia, 463/03
320. CEDO, Hotărârea din 31 mai 2007, Ispan c. România, 67710/01
321. CEDO, Hotărârea din 5 iunie 2007, Bagriyanik c. Turcia, 43256/04
322. CEDO, Hotărârea din 12 iunie 2007, Abramczyk c. Polonia, 28836/04
323. CEDO, Hotărârea din 25 septembrie 2007, Mizernaia c. Moldova, 31790/03
324. CEDO, Hotărârea din 2 octombrie 2007, Ari și Şen c. Turcia, 33746/02
325. CEDO, Hotărârea din 4 octombrie 2007, Anghel c. România, 28183/03
326. CEDO, Hotărârea din 8 noiembrie 2007, Saarekallas Oü c. Estonia, 11548/04
327. CEDO, Hotărârea din 13 noiembrie 2007, Driza c. Albania, 33771/02

328. CEDO, Hotărârea din 29 noiembrie 2007, Nankov c. Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, 26541/02
329. CEDO, Hotărârea din 8 ianuarie 2008, Bulava c. Moldova, 27883/04
330. CEDO, Hotărârea din 7 februarie 2008, Parizov c. Fosta Republică Iugoslavă Macedonia, 14258/03
331. CEDO, Hotărârea din 19 februarie 2008, Yalçin c. Turcia, 15041/03
332. CEDO, Hotărârea din 21 februarie 2008, Matskus c. Rusia, 18123/04
333. CEDO, Hotărârea din 24 aprilie 2008, Rosengren c. România, 70786/01
334. CEDO, Hotărârea din 6 mai 2008, Nart c. Turcia, 20817/04
335. CEDO, Hotărârea din 10 iunie 2008, Tase c. România, 29761/02
336. CEDO, Hotărârea din 10 iunie 2008, Temeșan c. România, 36293/02
337. CEDO, Hotărârea din 10 iulie 2008, Hajibeyli c. Azerbaijan, 16528/05
338. CEDO, Hotărârea din 29 iulie 2008, Gheorghe și Maria Mihaela Dumitrescu c. România, 6373/03
339. CEDO, Hotărârea din 23 septembrie 2008, Vrancev c. Serbia, 2361/05
340. CEDO, Hotărârea din 30 septembrie 2008, Ana și Ioan Radu c. România, 24977/03
341. CEDO, Hotărârea din 21 octombrie 2008, Bessenyei c. Ungaria, 37509/06
342. CEDO, Hotărârea din 4 noiembrie 2008, Dinu c. România și Franța, 6152/02
343. CEDO, Hotărârea din 4 noiembrie 2008, Boboc c. Moldova, 27581/04
344. CEDO, Hotărârea din 13 ianuarie 2009, Faimblat c. România, 23066/02
345. CEDO, Hotărârea din 15 ianuarie 2009, Bourdov c. Rusia (nr. 2), 33509/04
346. CEDO, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, Güveç c. Turcia, 70337/01
347. CEDO, Hotărârea din 29 ianuarie 2009, Missenjov c. Estonia, 43276/06
348. CEDO, Decizia din 3 februarie 2009 (asupra radierii cauzei de pe rol, ca urmare a încheierii acordului amiabil), Dobrițoiu și Lungu c. România, 15329/04
349. CEDO, Hotărârea din 3 februarie 2009, Ipek și alții c. Turcia, 17019/02, 30070/02
350. CEDO, Hotărârea din 19 februarie 2009 (Mare Cameră), A și alții c. Regatul Unit, 3455/05
351. CEDO, Hotărârea din 24 februarie 2009, Abramiuc c. România, 37411/2002
352. CEDO, Hotărârea din 10 martie 2009, Shaw c. Italia, 981/04

353. CEDO, Hotărârea din 31 martie 2009, A.E. c. Polonia, 14480/04
354. CEDO, Hotărârea din 31 martie 2009, Simaldone c. Italia, 22644/03
355. CEDO, Hotărârea din 9 aprilie 2009 (Mare Cameră), Šilih c. Slovenia, 71463/01
356. CEDO, Hotărârea din 14 aprilie 2009, S.C. Ghepardul S.R.L. c. România, 29268/03
357. CEDO, Hotărârea din 26 mai 2009, Colombi c. Italia, 24824/03
358. CEDO, Hotărârea din 26 mai 2009, Cavalleri c. Italia, 30408/03
359. CEDO, Hotărârea din 2 iunie 2009, Codarcea c. România, 31675/04
360. CEDO, Hotărârea din 9 iunie 2009, Bendayan Azcantot și Benalal Bendayan c. Spania, 28142/04
361. CEDO, Hotărârea din 28 iulie 2009, Olaru și alții c. Republica Moldova, 476/07, 22539/05, 17911/08, 13136/07
362. CEDO, Hotărârea din 8 octombrie 2009, Bordikov c. Rusia, 921/03
363. CEDO, Hotărârea din 13 octombrie 2009, Șinegu și alții c. Turcia, 4020/07, 4021/07, 9961/07, 11113/07
364. CEDO, Hotărârea din 15 octombrie 2009 (Mare Cameră), Micallef c. Malta, 17056/06
365. CEDO, Hotărârea din 15 octombrie 2009, Yuriy Nikolayevich Ivanov c. Ucraina, 40450/04
366. CEDO, Hotărârea din 20 octombrie 2009, Trufin c. România, 3990/04
367. CEDO, Hotărârea din 5 noiembrie 2009, Shabani c. Elveția, 29044/06
368. CEDO, Hotărârea din 4 februarie 2010, Malkov c. Estonia, 31407/07
369. CEDO, Decizia din 1 martie 2010 (Mare Cameră- admisibilitate), Demopoulos și alții c. Turcia, 46113/99, 3843/02, 13751/02, 13466/03, 10200/04, 14163/04, 19993/04, 21819/04
370. CEDO, Hotărârea din 23 martie 2010, I.D. c. România, 3271/04
371. CEDO, Hotărârea din 6 aprilie 2010, Floarea Pop c. România, 63101/00
372. CEDO, Hotărârea din 27 mai 2010, Hohenzollern (de România) c. România, 18811/02
373. CEDO, Hotărârea din 2 septembrie 2010, Danev c. Bulgaria, 9411/05
374. CEDO, Hotărârea din 2 septembrie 2010, Rumpf c. Germania, 46344/06

375. CEDO, Hotărârea din 10 septembrie 2010 (Mare Cameră), McFarlane c. Irlanda, 31333/06
376. CEDO, Hotărârea din 21 septembrie 2010, Ballai c. România, 37188/06
377. CEDO, Decizia 23 septembrie 2010 (admisibilitate), Fakhretdinov și alții c. Rusia, 26716/09, 67576/09, 7698/10
378. CEDO, Decizia din 24 septembrie 2010 (admisibilitate), Nagovitsyn și Nalgiyev c. Rusia, 27451/09, 60650/09
379. CEDO, Hotărârea din 7 octombrie 2010, Pokhalchuk c. Ucraina, 7193/02
380. CEDO, Hotărârea din 12 octombrie 2010, Maria Atanasiu și alții c. România, 30767/05, 33800/06
381. CEDO, Hotărârea din 14 octombrie 2010, Veriter c. Franța, 31508/07
382. CEDO, Hotărârea din 21 decembrie 2010, Gaglione și alții c. Italia, 45867/07, 45918/07, 45919/07 etc.
383. CEDO, Hotărârea din 21 decembrie 2010, Vassilios Athanasiou și alții c. Grecia, 50973/08
384. CEDO, Decizia din 11 ianuarie 2011 (asupra radierii cauzei de pe rol, ca urmare a încheierii acordului amiabil), Popescu Veronica c. România, 17134/04
385. CEDO, Hotărârea din 20 ianuarie 2011, Makedonski c. Bulgaria, 36036/04
386. CEDO, Hotărârea din 10 februarie 2011, Nalbantski c. Bulgaria, 30943/04
387. CEDO, Hotărârea din 10 mai 2011, Finger c. Bulgaria, 37346/05
388. CEDO, Hotărârea din 10 mai 2011, Dimitrov și Hamanov c. Bulgaria, 48059/06, 2708/09
389. CEDO, Hotărârea din 17 mai 2011, Ganea c. Moldova, 2474/06
390. CEDO, Hotărârea din 28 iunie 2011, Moscu c. România, 24921/07
391. CEDO, Hotărârea din 20 septembrie 2011, Lokpo și Touré c. Ungaria, 10816/10
392. CEDO, Hotărârea din 11 octombrie 2011, Beires Côrte-Real c. Portugalia, 48225/08
393. CEDO, Hotărârea din 8 noiembrie 2011, Raudsepp c. Estonia, 54191/07
394. CEDO, Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Miażdżyk c. Polonia, 23592/07
395. CEDO, Hotărârea din 20 martie 2012, Ümmühan Kaplan c. Turcia, 24240/07
396. CEDO, Hotărârea din 3 aprilie 2012, Michelioudakis c. Grecia, 54447/10

397. CEDO, Hotărârea din 22 mai 2012 (Mare Cameră), Idalov c. Rusia, 5826/03
398. CEDO, Hotărârea din 24 iulie 2012, D.M.T. și D.K.I. c. Bulgaria, 29476/06
399. CEDO, Hotărârea din 30 octombrie 2012, Glykantzi c. Grecia, 40150/09
400. CEDO, Hotărârea din 23 iulie 2013, M.A. c. Cipru, 41872/10
401. CEDO, Hotărârea din 21 octombrie 2013 (Mare Cameră), Del Río Prada c. Spania 42750/09
402. CEDO, Hotărârea din 26 noiembrie 2013, Vlad și alții c. România, 40756/06; 41508/07; 50806/07
403. CEDO, Hotărârea din 9 ianuarie 2014, Gorelov c. Rusia, 49072/11
404. CEDO, Hotărârea din 14 ianuarie 2014, Kasap și alții c. Turcia, 8656/10
405. CEDO, Hotărârea din 11 februarie 2014, Vasilca c. Republica Moldova, 69527/10
406. CEDO, Hotărârea din 25 martie 2014, M.G. c. Bulgaria, 59297/12
407. CEDO, Hotărârea din 17 aprilie 2014, Lici c. Grecia, 69881/12
408. CEDO, Hotărârea din 17 aprilie 2014, Ismailov c. Rusia, 20110/13
409. CEDO, Hotărârea din 17 aprilie 2014, Gayratbek Saliyev c. Rusia, 39093/13
410. CEDO, Hotărârea din 17 aprilie 2014, Guerdner și alții c. Franța, 68780/10
411. CEDO, Hotărârea din 22 aprilie 2014, Axinte c. România, 24044/12
412. CEDO, Hotărârea din 24 aprilie 2014, Perevedentsevy c. Rusia, 39583/05
413. CEDO, Hotărârea din 29 aprilie 2014, Natsvlishvili și Togonidze c. Georgia, 9043/05
414. CEDO, Hotărârea din 29 aprilie 2014, Preda și alții c. România, 9584/02, 33514/02, 38052/02, 3736/03, 17750/03, 25821/03, 29652/03, 28688/04
415. CEDO, Hotărârea din 29 aprilie 2014, Ternovskis c. Letonia, 33637/02
416. CEDO, Hotărârea din 17 iulie 2014 (Mare Cameră), Valentin Câmpeanu prin Centrul de Resurse Juridice c. România, 47848/08
417. CEDO, Hotărârea din 17 martie 2015, Stefan Stankov c. Bulgaria, 25820/07
418. CEDO, Hotărârea din 25 februarie 2016, Olivieri și alții c. Italia, 17708/12, 17717/12, 17729/12, 22994/12
419. CEDO, Hotărârea din 27 iunie 2016 (Mare Cameră), Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy c. Finlanda, 931/13
420. CEDO, Hotărârea din 5 iulie 2016 (Mare Cameră), Buzadji c. Republica Moldova,

23755/07

421. CEDO, Hotărârea din 13 aprilie 2017, Fasan și alții c. Italia, 36974/11
422. CEDO, Hotărârea din 25 iulie 2017, Kuc c. Slovacia, 37498/14
423. CEDO, Hotărârea din 23 iulie 2019, Cîrstea c. România, 10626/11
424. CEDO, Hotărârea din 18 martie 2021, Loizou c. Grecia, 17789/16
425. CEDO, Hotărârea din 15 iunie 2021, Vardan Martirosyan c. Armenia, 13610/12
426. CEDO, Hotărârea din 16 martie 2021, Trocin c. Republica Moldova, 23847/19
427. CEDO, Hotărârea din 30 august 2022, R. c. Franța, 49857/20
428. CEDO, Hotărârea din 6 octombrie 2022, S. c. Franța, 18207/21
429. CEDO, Hotărârea din 3 noiembrie 2022, Sanchez-Sanchez c. Regatul Unit, 22854/20
430. CEDO, Hotărârea din 15 decembrie 2022, Gherardi Martiri c. San Marino, 35511/20
431. CEDO, Hotărârea din 20 decembrie 2022, S.H. c. Malta, 37241/21
432. CEDO, Hotărârea din 4 mai 2023, A.C. și M.C. c. Franța, 4289/21
433. CEDO, Hotărârea din 23 mai 2023, Panju c. Belgia (nr. 2), 49079/21

III. JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

1. CJUE, Hotărârea din 14 mai 1974, Nold KG c. Comisia, 4-73
2. CJUE, Hotărârea din 28 octombrie 1975, Rutili c. Ministerul de Interne, 36/75
3. CJUE, Hotărârea din 12 ianuarie 1984, Turner c. Comisia, 266/82
4. CJUE, Hotărârea din 21 septembrie 1989, Hoechst c. Comisia, 46/87 și 227/88
5. CJUE, Hotărârea din 18 iunie 1991, ERT/DEP , C-260/89
6. CJUE, Hotărârea din 10 iulie 1997, Apostolidis și alții c. Comisia, T-81/96
7. CJUE, Hotărârea din 17 decembrie 1998, Baustahlgewebe c. Comisia, C-185/95
8. CJUE, Hotărârea din 29 martie 2012, 3M Italia, C-417/10
9. CJUE, Hotărârea din 29 martie 2012, Belvedere Costruzioni, C-500/10
10. CJUE, Hotărârea din 20 iunie 2012, Menidiatis c. Comisia, F-79/11